

УДК 338.48

Ужва О.В.¹, Зайцева В.М.²

¹ студ. гр. ГФм-213, НУ «Запорізька політехніка», Запоріжжя

² канд. пед. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка», Запоріжжя

ВНУТРІШНІЙ ТУРИЗМ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН І ШЛЯХИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Після введення воєнного стану на території України та початку бойових дій різні обставини, зокрема морально-психологічні потрясіння, економічний занепад підприємництва та неможливість ведення бізнесу, суттєво паралізували значну частину бізнесу. Початок бойових дій став справжнім випробуванням для українського туризму. Варто зауважити, що в умовах тотальної війни питання українського туризму є мало дослідженим, тому виникає реальна необхідність якнайшвидше перебудувати діяльність із повсякденних ситуацій у нові типи ситуацій, враховуючи природу бойових дій, яка полягає насамперед у

появі нових викликів і загроз у зовнішньому та внутрішньому бізнес-середовищі.

Основні виклики сфери туризму в Україні: відсутність туристичного потоку в Україну; відтік інвестицій з українського туристичного сектора; високий ризик перебування в багатьох частинах країни; сильне руйнування туристичної інфраструктури, історичних будівель, музеїв, театрів тощо; відсутність інформації про стан туристичних об'єктів у різних містах та областях України; обмежена мережа туристичної інформації; застаріла система класифікації готелів та інших закладів розміщення; відсутня автоматизована система збору туристичної статистики для оцінки стану сфери, масштабів отриманих сферою доходів і збитків, потенціалу формування національної політики; відсутність польотів у повітряному просторі України тощо.

Ключовими можливостями сфери туризму в Україні є [6]: використання міжнародної інформаційної арени, яка зараз переповнена новинами про Україну, щоб висвітлити поточну ситуацію та підкреслити післявоєнний туристичний потенціал країни; розробка комунікаційної стратегії з фокусом на міжнародний ринок; створення нового позитивного іміджу країни; створення механізмів та умов для залучення інвестицій; залучення зацікавлених сторін до розробки цифрових інструментів на місцях, особливо для збору оперативних даних; створення Фонду підтримки індустрії туризму (особливо в Україні) тощо.

Найбільш перспективними шляхами повоєнного відновлення туризму в Україні є: розвиток ділового, освітнього, спортивного, медичного, зеленого та воєнного туризму; розробка і реалізація програм (національних й міжнародних) підтримки туристичного бізнесу; забезпечення тісної співпраці між країнами для взаємної підтримки туристичної діяльності; підвищення інтересу іноземних туристів до повоєнних меморіальних пам'яток і символічних місць; вивчення нових шляхів і методів реалізації туристичних послуг. Також, коли мова йде про відбудову туристичного сектору України, варто спиратися на досвід інших країн, які ефективно відновили туристичну галузь після кризи. Наразі в Україні

зручно проводити політичний аналіз розвитку туристичної сфери як об'єкта та суб'єкта політичного процесу в умовах війни, як економічного магніту та соціального реаніматора, що визначає рівень розвитку країни. За цих умов туристична сфера може впливати на політичні методи і механізми розвитку, на вирішення окремих соціально-економічних і політичних завдань країни в умовах воєнного часу [4].

Вдале поєднання важливих компонентів має вирішальне значення для відновлення індустрії туризму в післявоєнний період. Це такі компоненти як ефективне використання національної туристичної політики та можливостей регіонального розвитку. В основу розробки вітчизняної туристичної політики у повоєнний період мають бути покладені деталі використання інструментів регіонального розвитку та державно-приватного співробітництва. Використання цих інструментів у туристичній сфері забезпечує економічне відновлення не лише окремих регіонів, а й країни в цілому. Основою цих взаємодій є активна співпраця між країнами, муніципалітетами та бізнесом на взаємну вигоду. Створення сприятливих умов для ефективного виконання роботи центрального органу влади та розвитку туристичного бізнесу (зокрема, розвитку належної транспортної та соціальної інфраструктури, будівництва готелів та ресторанів, розвитку комплексного туристичного продукту) призведе до зростання робочих місць, збільшення податкових надходжень до державного бюджету та розвитку територій. Міжнародний досвід демонструє зручність національної співпраці на різних рівнях і структурах компаній. Крім того, ці взаємодії можуть відбуватися на рівні всієї країни і стосуватися лише конкретних регіонів чи туристичних продуктів. Основним завданням у цьому плані є розвиток нормативно-правової бази державно-приватного партнерства. Тобто, це забезпечуватиме максимальну участь місцевої влади та бізнесу у розвитку внутрішнього туризму [5].

В цілому, у повоєнному відновленні сфери туризму в Україні має сенс опиратись на підтримку національних та міжнародних організацій шляхом розробки та реалізації різноманітних програм та проектів. Розробляючи план

повоєнного відновлення сфери туризму в Україні слід також розглядати досвід інших країн у відновленні цієї сфери, яка також постраждала через воєнні дії.

Список використаних джерел:

1. Маркетинг в туризмі : навчальний посібник. / С. М. Цвілій, Т. С. Кукліна, В. М. Зайцева. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 260 с.
2. Цвілій С., Жилко О., Зайцева В. Відновлення туристичної екосистеми в післявоєнному періоді. *Відновлення природно-ресурсного потенціалу і стійкості екосистем : колективна монографія*. Полтава : ПП «Астроя», 2023. С. 292–299.
3. Цвілій С. М., Жилко О. В., Зайцева В. М. Територіальний брендинг в контексті інвестиційної привабливості вітчизняної туристичної дестинації. *Інтелект ХХІ*. Київ : НУХТ; Одеса ВД «Гельветика». 2022. № 3. С. 73–77.
4. Цвілій С. М., Кукліна Т. С., Зайцева В. М. Автоматизація управління підприємством в умовах післявоєнного відновлення туристичного бізнесу. *Таврійський науковий вісник*. Вип. 13. Одеса : ВД «Гельветика», 2022. С. 143–149.
5. Zaytseva V. M., Tsviliy S. M., Demko V. S., Klopov I. O., Kovalenko V. I. Internalization of the investment environment in the international tourism industry. *Apuntes del CENES*. Vol. 43. № 78. 2024. Pp. 91–123.